

...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel

A NATURA FEJLESZTÉSI ELEM BEMUTATÁSA, CÉLKITŰZÉSEI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

„A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszútávú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok” (KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001) elnevezésű projekt

natura

a természet értékei

NATURA FEJLESZTÉSI ELEM KONFERENCIA

Budapest, 2019. június 12.

Sulyán Péter Gábor

gabor.peter.sulyan@am.gov.hu

AGRÁRMINISZTERIUM,
Természetmegőrzési Főosztály

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A KEHOP-4.3.0-15-VEKOP-2016-00001 SZÁMÚ PROJEKT

A természetvédelem országos programja.

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzésének hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok

- **Kedvezményezett:** Agrárminisztérium

- **Partnerek:**

MTA Ökológiai Kutatóközpont, MTA Agrártudományi Kutatóközpont Talajtani és Agrokémiai Intézet, **Agrárgazdasági Kutatóintézet, BFKH Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály (~ FÖMI)**, Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

- **Területi fókusz:**

Natura 2000 hálózat, természetes és természetközeli ökoszisztémák – az ország teljes területe

Időtartam: 2016. október 1. – 2020. december 31.

Költségvetés: 1,07 milliárd Ft

Finanszírozás: Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (70%); Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (30%)

natura

a természet értékei

FEJLESZTÉSI ELEMEK

A természetvédelem országos programja.

natura

a természet értékei

A közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését szolgáló tudásbázis fejlesztése (**NATURA**)

zöldinfrastruktúra

a természet hálózatai

A hazai zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését megalapozó stratégiai keretek meghatározása (**ZÖLDINFRA**)

ökoszisztéma-
szolgáltatás

a természet ajándékai

Nemzeti ökoszisztéma-szolgáltatás térképezés és értékelés (**NÖSZTÉP**) projekt

tájkarakter

a természet arcai

Természeti és táji értékek táji léptékű megőrzésének stratégiai megalapozása (**TÁJKARAKTER**)

A NATURA fejlesztési elem célja az Élőhelyvédelmi Irányelv mellékletein szereplő közösségi jelentőségű állatfajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetét megalapozó adatok minőségének javítása.

- **Megvalósításban részt vevő szervezetek:**

Agrárminisztérium – általános koordináció

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság – közösségi jelentőségű élőhelyekkel és állatfajokkal (madarak kivételével) kapcsolatos feladatok végrehajtása és koordinálása

- Állatfajok terepi felmérése, kutatása (elterjedés, állomány nagyság, ökológiai igények, módszertani fejlesztések)

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság – közösségi jelentőségű madárfajokkal kapcsolatos feladatok végrehajtása és koordinálása

- I/1m. **Élőhely-térképezés** megvalósítása
- I/2m. A **közösségi jelentőségű élőhelyek** állapotának felmérése és keletkező adatok szintézise és elemzése az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerinti jelentés teljesítéséhez
- I/3m. **Közösségi jelentőségű egyéb fajok** felmérése és keletkező adatok szintézise és elemzése az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerinti jelentés teljesítéséhez
- I/4m. **Hazai fészkelő madárfajok** felmérése és keletkező adatok szintézise és elemzése az madárvédelmi irányelv 12. cikke szerinti jelentés teljesítéséhez
- I/5m. A **szabadvezetékek** országos konfliktustérképének felújítása mintaszakaszok felmérésével
- I/6m. Hazai fészkelő madárfajok aktualizált adatainak szakmai kommunikációja (**Magyarországi Madáratlasz**)
- I/7m. **Fajmegőrzési tervek** elkészítése
- I/8m. Az országos **Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv** felülvizsgálata

Elvárt eredmények

- 1800 mintavételi pont szerkezet és funkció szerinti felmérése
- 28.000 hektárra kiterjedő élőhelytérkép elkészítése (6 Natura 2000 terület, érintett NPI-k: Bf, DD, KN)
- 45 élőhelytípusra felülvizsgált mintavételi módszertan
- 45 élőhelytípusra jelentési adatlap elkészítése
- a természetvédelmi helyzet meghatározását szolgáló országos módszertan kidolgozása – irányelvből eredő kötelezettségek teljesítése
- 1 db „élőhelyes” térinformatikai alapú adatbázis létrehozása

Eddigi teljesítés (2018 októberi részteljesítés szerinti állapot)

- 1316 mintavételi pont szerkezet és funkció szerinti felmérése
- 28.000 hektárra elkészült az élőhelytérkép
- A gyepes és erdei élőhelytípusra a felülvizsgált mintavételi módszertan első változata, a vizes élőhelyekre új módszertan – terepi tesztelés

Elvárt eredmények

- 25 célfajra: 380 mintavétel Natura 2000 területen, 70 ETRS grid felmérése
- A célfajokra felülvizsgált mintavételi módszertan
- 31 fajra a jelentési adatlap elkészítése
- a természetvédelmi helyzet meghatározását szolgáló országos módszertan kidolgozása
- 1 db „állatfajos” (célfajok) térinformatikai alapú adatbázisának létrehozása

Eddigi teljesítés (2018 októberi részteljesítés szerinti állapot)

- 25 fajra 233 területegység (60%)
- Felülvizsgált/optimalizált módszertanok (folyamatos tesztelés)

CÉLFAJOK ÉS VIZSGÁLATOK TÍPUSAI

A természetvédelem országos programja.

Tudományos név	Mintaegység	Adatminőség	Elterjedés	Módszertan	Genetika
<i>Theodoxus transversalis</i>	33		x		
<i>Vertigo moulinsiana</i>	47	x	x		
<i>Vertigo angustior</i>	47	x	x		
<i>Leucorhina pectoralis</i>	46	x	x		
<i>Isophya costata</i>	70	x	x		
<i>Isophya stysi</i>	21	x	x		
<i>Stenobothrus eurasius</i>	33	x	x	x	
<i>Bolbelasmus unicornis</i>	4			x	
<i>Rhysodes sulcatus</i>	43		x	x	
<i>Osmoderma eremita</i>	38		x	x	
<i>Limoniscus violaceus</i>	46		x	x	
<i>Probaticus subrugosus</i>	2	x		x	
<i>Pilemia tigrina</i>	4		x	x	
<i>Catopta thrips</i>	11		x		
<i>Erannis ankeraria</i>	32		x	x	
<i>Maculinea nausithous</i>	21		x	x	
<i>Maculinea teleius</i>	22		x	x	
<i>Euphydryas aurinia</i>	21		x	x	
<i>Hypodryas maturna</i>	58		x	x	
<i>Arytrura musculus</i>	65		x		
<i>Apatura metis</i>	25		x		
<i>Lopinga achine</i>	9		x		
<i>Maculinea arion</i>	8		x		
<i>Umbra krameri</i>	34	x	x		
<i>Mustela eversmannii</i>	4	x	x	x	x

Elvárt eredmények

- 82 kiválasztott madárfajra vonatkozóan 612 db 2,5×2,5 km-es UTM négyzet térképezése (3 éves ütemezés)
- Magyarországi Madáratlasz
- 218 aktuális elterjedési térkép elkészítése az országjelentéshez
- Felújított országos szabadvezetékes konfliktustérkép

Eddigi teljesítés (2018. év végi részteljesítés alapján)

- közel 500 db 2,5x2,5 km-es UTM négyzet térképezése már megtörtént

Elvárt eredmények

- 8 új és 10 felülvizsgált fajmegőrzési terv

<i>Adenophora liliifolia</i>
<i>Himantoglossum</i> sp.
<i>Osmoderma eremita</i>
<i>Euphydrias aurinia</i>
<i>Maculinea nausithous</i> / <i>M.alcon</i> / <i>M. teleius</i>
<i>Lacerta vivipara pannonica</i>
<i>Aythya nyroca</i> / <i>A. ferina</i>
<i>Nyctalus lasiopterus</i>

<i>Cyripaedium calceolus</i>
<i>Buxbaumia viridis</i>
<i>Pilemia tigrina</i>
<i>Coenonympha oedippus</i>
<i>Erannis ankeraria</i>
<i>Euphydrias maturna</i>
<i>Polymixis rufocincta isolata</i>
<i>Coluber caspius</i>
<i>Microtus oeconomus mehelyi</i>
<i>Canis lupus</i> / <i>Lynx lynx</i>

Elvárt eredmények

- Felülvizsgált országos Natura 2000 intézkedési terv - természetvédelmi intézkedések meghatározása 2021-2027 időszakra

Eddigi teljesítés

- A közösségi jelentőségű természeti értékek aktuális természetvédelmi helyzetét, illetve a tervezett prioritásokat és intézkedéseket meghatározó fejezetek megalapozása (E fejezet)
  - Közösségi jelentőségű természeti értékek – fajok, élőhelyek – rangsorolása (kiemelt prioritás, prioritás, nem prioritás)
  - Aktuális természetvédelmi helyzet áttekintése
  - A megőrzést célzó intézkedések azonosítása

*...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel*

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

natura

a természet értékei

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE